

Nr 171.

Af herrar **Olsson** i Berg och **Johansson** i Mellbyn, om *skrifvelse till Kungl. Maj:t angående statens öfvertagande af väghållningsdistrikten åliggande skyldighet att bygga och underhålla allmän färja på landet m. m.*

Att kostnaderna för väghållningsbesvärets utgörande å landet fortfarande hvila såsom en tung börda på de skattdragande, såväl dem, som för sin jordbruksfastighet äro betungade med det in natura utgående vägunderhållet och mestadels dessutom utgift i penningar, som dem, hvilka för annan fastighet och inkomst äro skyldiga att endast med penningar bidra till vägunderhållet, är ju ett känt faktum. Detta visar också tydligen de i flertal vid senaste riksdagar förekommande motioner om ändringar i väglagen och framställningar, dels att staten skulle helt och hållet öfvertaga kostnaden för väghållningsbesväret, dels att det bidrag, som af staten nu lämnas, skulle ökas.

Att öfriga skatter å landsbygden, särskildt till fattigvård och folkundervisning, jämväl äro mycket betungande, är ju en allmänt känd sak samt att dessa skatter äro mycket ojämnt fördelade.

Detta senare, nämligen den ojämna fördelningen, gäller icke minst i fråga om vägskatten, som trycker mycket olika, icke blott i olika delar af landet, utan jämväl i olika vägdistrikt i samma landsända, och speciellt angående vägskatten gör sig denna ojämna fördelning i hög grad gällande i fråga om byggande och underhåll af allmänna färjor, som icke på långt när förekomma i alla väghållningsdistrikt, men, där de förekomma, orsaka dryga utgifter för väghållningsdistrikten.

Då nu i allmänhet dessa vägdistrikt äro mycket betungade af själfva vägunderhållet, som ingalunda är mindre, där färjor tillika finnas, så ökas denna tunga betydligt, då inom distriktet finnas en eller flera färjor att bygga och underhålla.

Det måste anses som missförhållande och orättvisa, att kostnaden för dessa färjinnrättningar skola drabba en del vägdistrikt, då andra hafva den stora fördelen att vara befriade därifrån. Stort missnöje råder också inom skilda delar af landet öfver ojämnheten af denna skattebörd.

Hvad vore då naturligare, än att staten aflyfte denna så olika tryckande börda genom att öfvertaga den kostnad, som detta färjhållningsbesvär förorsakar?

Nu kunde ju ifrågasättas, huruvida kostnaderna för dessa färjinnrättningar, ifall bestyret fortfarande anförtroddes åt vägstyrelserna, komme att handhafvas med samma omsorg och på ett lika praktiskt och sparsamt sätt, om kostnaden utginge af statsmedel, som då vägdistrikten få till allra största delen bära dessa utgifter, såsom nu är fallet. Några farhågor härför föreligga egentligen icke, då denna förvaltning bör kunna öfvervakas och kontrolleras af kronobetjäningen under Konungens befallningshafvandes öfverinseende.

Att färjornas antal skulle blifva flera, om dessa byggdes och underhölles af staten, kan man väl ej heller antaga, då inrättandet af nya färjförbindelser skulle förutsätta tillika nya vägbyggnader, och så länge vägdistrikten få vidkännas visserligen den mindre delen af byggnadskostnaden, men den största delen af underhållskostnaden, så skulle, ifall staten öfvertog hela kostnaden för färjorna, ingen stor lockelse ligga häruti på kraf att få inrättade flera nya färjplatser och färjor. Dessutom är det Konungens befallningshafvande, som beslutar om nya färjors insättande.

En annan tunga träffar äfven den trafikerande allmänhet, som begagnar dessa färjor, nämligen den afgift, som måste erläggas — s. k. färjpenningar — för öfverfarten och transporten af gods. Detta måste ju anses vara en ganska stor orättvisa, när dessa, som använda färjorna, äro bland dem, som i likhet med andra väghållningsskyldige få vidkännas dryga utgifter för vägunderhållet och hittills också för färjhållningsbesväret. Dessa afgifter höra särskildt till de utgifter, som äro ojämnt fördelade, ty största delen af landets innevånare är ej i behof af att använda färjor, och ofta drabbar denna utgift dem, som äro vanlottade på kommunikationer, åtminstone på de snabbaste kommunikationerna, nämligen järnvägsförbindelser. Så är förhållandet på flera öar i vårt land. Det måste väl då ligga en rättvisa uti, om dessa afgifter eller färjpenningar komme bort.

Under återopande af hvad vi här sålunda anfört, hemställa vi vördsamt,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag därom, att kostnaderna för färjhållningsbesväret för alla de färjor inom landet, som åligga väghållningsdistrikten att bygga och underhålla, måtte helt och hållet öfvertagas af staten och med statsmedel bestridas, samt att alla afgifter för begagnande af ifrågavarande allmänna färjor, eller de s. k. färjpenningarna, borttagas.

Stockholm den 24 januari 1911.

Cornelius Olsson.

J. M. Johansson
i Mellbyn.

I motionens syfte instämma:

Herman Andersson.

Oscar N. Olsson.

Carl L. Olausson.

C. Riström.

Sig. A. Carlsson.

C. Wallentin.

K. J. Larsson.

Herm. Carlsson.

Bernhard Nilsson.
